



Autor: Viktor Baraněc

Ve středu večer (1. března 2017) sdělovací prostředky rozšířily zprávu, že pohlavár uskupení „Islámský stát“ Abú Bakr al-Bagdádí přednesl projev, v němž údajně přiznal porážku IS v nedávných bojích a vyzval své příznivce, aby se uchýlili do hor. Primárním původcem bylo zpravodajství irácké televizní stanice Al Sumaria s odvoláním na zdroj v provincii Ninive. Mohlo by se zdát, že problém s teroristickou organizací IS na středním východě spěje ke svému úspěšnému vyřešení. Slavit vítězství rozumu v zástupném konfliktu světových mocností a domnívat se, že společně porazily IS, by bylo velmi předčasné. Hydra radikálního islámu vyživovaná Západem se vzdává jen na oko a podle všeho se chystá přejít do nové fáze boje, tentokrát blíže k hranicím Ruska. Ruský vojenský expert Viktor Baraněc k tomu poskytl následující rozbor:

Jelikož znám některé psychologické a politické zvyky vedení IS, mám tendenci značně filtrovat prohlášení al-Bagdádího, protože může jít o pouhé maskování přechodu IS do nové etapy války s lidmi ze Sýrie a dalších sousedních zemí. S velkou pochybností hledím na výzvu vůdce usekávačů hlav odejít do hor. Ačkoli úkryt v lese je lepší než v poušti, velitelé teroristů platící jim takové peníze samozřejmě nedovolí, aby jen tak seděli. Na druhou stranu je pro vojska Sýrie a Iráku snadné obklíčit horské oblasti a bez jakýchkoliv ztrát tam spálit všechno, co se hýbe. Nemyslím, že al-Bagdádí by byl tak hloupý, aby vedl svou vlastní armádu do pasti.



Stala se opravdu zvláštní věc. Nejsilnější skupina IS uvízla v tom samém iráckém Mosulu, kde se západní koalice stále bezvýsledně snaží mlátit bandity, včetně zúčastněných amerických speciálních sil, které tam utrpěly značné ztráty. A teroristické pozice tam byly dost silné. Takže co, ukazuje se, že Mosul, jedna z předsunutých bašt ISIL, bude vyčištěn? Nyní musíme velmi pečlivě sledovat, zda skupiny fanatiků uposlechnou výzvu al-Bagdádího. Zda se tyto formace opravdu přesunou do hor, nebo zda zůstanou na svých pozicích. To vše musí být pod bdělým dohledem vzdušné, kosmické, pozemní i radiotechnické rozvědky. Musíme rozpoznat, do jakých směrů se budou formace banditů srocovat. Pokud odejdou do lesů a hor, bude to dobré. Tím by byl zcela jasně vymezen prostor, který bude muset být vyčištěn s pomocí raketových a bombových úderů, a to nejen z letadel, ale také z lodí. Z praktického hlediska je to dokonce výhodné. Ale jde o něco úplně jiného. Al-Bagdádího výzva jít do hor může být krycí manévr. Může to být znamení určené pro „hlupáky“. Proč? Protože ve skutečnosti může existovat druhý rozkaz (a ten vidím spíše jako reálný): rozptýlit se v menších formacích do sousedních států, ukrýt se, zahrabat se, zalehnout a připravit se na nové bitvy. Tuto možnost nelze vyloučit, pokud důsledně analyzujete dosavadní taktiku a strategii IS.

Hydra jen předstírá, že je mrtvý had. Ale ve skutečnosti jí byl pouze useknutý ocas a hlava dál žije. V mnoha ohledech bude samozřejmě situace více či méně jasná, pokud: a) bude dobytá Palmyra; b) bude plně osvobozen Mosul. Bude zajímavé pozorovat, podrobí-li se teroristické formace rozmístěné v Iráku výzvě al-Bagdádího či nikoli. Pokud se nepodrobí, můžeme mluvit o rozkolu v teroristickém hnutí. To vnese nové pohledy na mapu vojenských operací za účasti teroristů.

Všiml jsem si velmi zvláštní náhody. Jakmile prezident v americkém Kongresu oznámil, že má v úmyslu vážně snížit státní rozpočet na podporu takzvané „demokracie“ a tato zpráva se donesla do štábu al-Bagdádího, hned druhý den bylo učiněno výše uvedené prohlášení. Připomeňme si, jaké byly za Obamy plány velení USA, a především plány velitele skupiny vojsk, která obléhala Mosul. Obama ještě měsíc před útokem na Mosul hlasitě oznámil, že přijde grandiózní operace, která proběhne rychle a vítězně. Není žádným tajemstvím, že dobytí Mosulu bylo naplánováno na den amerických prezidentských voleb. V současné době máme 2. března a Mosul dosud dobyt nebyl. Skutečnost, že americké speciální jednotky podporované iráckými vojáky se dosud nimrají v Mosulu, je možné nepřímou příčinou skutečnosti, že Obama nezvládal situaci. Ale Trump chce bezpodmínečně pověsit americkou vlajku nad Mosulem a prohlásit: Vidíte, ten tmavý muž, který přede mnou řídil Ameriku, si s celým Pentagonem ani neškrtnul, a teď jsem přišel já – a prosím, máme tu první výsledek. Mosul padl a al-Bagdádí okamžitě vyhlásil, že odjíždí na hory. To je velká politická hra.

To nejdůležitější, čeho se dnes musí lidstvo bát, je riziko, že se teroristický ISILovský ekzém rozleze za hranice Sýrie a Iráku. Protože IS patří k těm organizacím, které neumějí prohrávat tak jednoduše, jak to řekl al-Bagdádí. Objeví se obrovské množství rozmnožených rakovinových buněk, které se pomstí těm, kteří je vyhnali z jimi obsazených území. Soudím, že tento problém bude nutné řešit nejen v Eurasii, ale také na americkém kontinentě. Islamisté mají velmi dlouhé paže a natáhnou je i do Washingtonu a New Yorku. Samozřejmě, že Trump nechce, aby se situace vyvinula takovým způsobem.



Ale žádná skutečná obrana proti teroru neexistuje. Podívejte se, s jakou nadějí jsme vnímali slova Trumpa, že USA musí bojovat proti terorismu společně s Ruskem. Přitom kolik měsíců uplynulo a z Pentagonu a z Bílého domu se ozývají jen jakési matné výroky, že USA a Rusko se nakonec spojí proti společnému zlu. Ale v praktické rovině není vidět nic. Nyní by se mělo ukázat, na čerta že je nějaké spojování, když al-Bagdádí uteče do hor? Přišel Trump – al-Bagdádí zdrhnul. Přitom stále probíhá velká, těžká a složitě fabulovaná válka, ve skutečnosti hybridní: fakticky vojenská, informační a politická, s níž se musíme velmi důkladně zabývat. Zde by samozřejmě měla hrát klíčovou roli rozvědka. Nejen ruská, ale i syrská rozvědka. Situace jako na šachovnici: jednou nepřítel udělá tah pěšákem někde v rohu, začnete okamžitě reagovat a dostanete facku od královny na boku. Tak tady jsou víc než kdy jindy důležité objektivní informace rozvědek. Protože jinak můžeme vypustit džina z láhve.

Žádné tanky, letadla nebo rakety Islámský stát jako světonázorový proud neodstraní. Můžeme zabít tisíce a stovky tisíc islamistů. Pro nás je důležitější pochopit, z čeho tato infekce vzešla a jaký je cíl její existence. Pokud se tím neprokoušeme, můžeme „chalífát“ shledat někde za obchvatem Moskvy.

O nebezpečí pro střední Asii: Možná, že al-Bagdádí měl na mysli i takové hory, které nejsou daleko od Dušanbe, od Alma-Aty, tím spíš, že ani Amerika, ani Evropa se nebudou protivit tomu, aby teroristé vyhodili do povětří partii v našem podbřišku? Nevylučuji takovou možnost. Navíc si myslím, s jistým stupněm prorocké prozíravosti, protože je to naprosto očividné, že teroristické skupiny poté, co odešly z jednoho kouta naší planety, se jistě vrátí na ta místa, kde to pro ně bude více či méně pohodlné. A v bývalých sovětských středoasijských republikách je pro fanatiky dostatečně živná půda, s ohledem na náboženské, světonázorové a civilizační faktory. Ano, je možné, že výzva al-Bagdádího je nějaký druh signálu na přemístění válečného divadla „Islámský stát“. Proti této variantě musíme být pojištěni. Nakonec možná našim krajanům dojde, že nakrásně někteří neosvícení lidé nám mohou položit otázku: Proč si držíte vojenské základny v Tádžikistánu, v Kyrgyzstánu, v Kazachstánu? Proč utrácet tolik peněz? Právě v tomto okamžiku je zřejmé, jak prozíravý byl Kreml a ministerstvo obrany, když se začaly starat o jižní sousedy. Právě tam, do našich sousedních republik, může vtrhnout IS, a může se tak stát už v tomto roce.

Jen tak podotýkám: Byl jsem šokován tím, co mi sdělil jeden z našich spolupracovníků speciálních služeb, který pobýval v Sýrii. Ze střední Asie se lidé hlásili do řad bojovníků IS mnohem častěji, než z našich republik na Kavkaze. Tádžikistán, Uzbekistán a Kyrgyzstán, to jsou země, které jsou rovněž infikovány ideologickým odbojem, a tyto země daly „Islámskému státu“ desítky tisíc bojovníků. Samozřejmě, že tuto infekci mohou dále jako po drátě roznášet do své vlasti a vytvořit nějaký svůj vlastní tádžický, uzbecký, kyrgyzský IS. Tuto možnost nelze vyloučit. Dnes můžeme oznámit, že v Sýrii al-Bagdádí sebral vojáky a utekl do hor. Ve skutečnosti už v blízké budoucnosti může problesknout v novinách zpráva, že se al-Bagdádí usadil někde v horských oblastech Uzbekistánu. Může vzplanout celá střední Asie. A to už může přivést svět do nové fáze civilizačního konfliktu jedněch s druhými, což bude mít velmi vážné následky. To je hrozná vyhlídka, která musí být uhašena studenou vodou už nyní. Již nyní je nutné se vypořádat s ilegalitou, rozhodit sítě, převzít kontrolu nad únikovými cestami a tak dále. Pokud z toho neuděláme něco jako globální kolchoz, můžeme



shledat střední Asii jako Sýrii č. 2.

Analýza Viktora Baraněse **Гидра** vyšla na stránkách Zavtra 2. března 2017. Český překlad Radim Lhoták.